

Runalfabetet kallas **futhark** efter de första sex tecknen i raden. Med hjälp av den kan du tyda runorna på runstenarna. Språket är runsvenska som är mer ålderdomlig än den svenska vi pratar idag. Men en del saker kan vi förstå, prova själv!

ƿ ʀ þ ƿ ʀ ƿ * ʀ | ʀ ʀ ↑ ʀ ʀ ʀ
f u th a r k h n i a s t b m l R
o o y v g e ä d p e

Alla runstenar har ett nummer och ett U som står för Uppland.

1. Upplandsmuseets gård – U Fv1988;243

Texten är inte helt lätt att tyda, men längst ner till höger finns två namn. Ett av dem är ett mansnamn som också är ett djur. Vilket?

Svar

Ta dig vidare...

Gå mot domkyrkan, uppför trappen och sedan runt domkyrkan till vänster. Här på sydvästra sidan står sju runstenar.

2. Domkyrkans sydvästsida – U Fv1976;104 (NF 1975)

Hur många runstensdjur finns det på stenen? Räkna huvudena!

Svar

---

3. Domkyrkans sydvästsida – U Fv1976;107

Denna sten är ristad av en av de mest kända runristarna och han har också signerat stenen, alltså skrivit sitt namn på den. Vad hette han?

Svar

Ta dig vidare...

Gå mot det vita huset med en grön knapp på taket. Det heter Gustavianum och är ett museum. På baksidan finns en park där det står nio runstenar.

4. Bakom Gustavianum – U 489

Den här stenen berättar om en mamma som har byggt en bro till minne av sin dotter. Det är ganska ovanligt att flera kvinnor nämns på en sten. De har också för oss nutidsmänniskor ovanliga namn. Vad heter de?

Svar

---

5. Bakom Gustavianum – U 1011

Det här är en riktig skrytsten. Vem har rest en runsten efter sig själv?

Svar

---

6. Bakom Gustavianum – U 1011

Runstenar som har med resor att göra brukar berätta om en person som har rest iväg. Men den här stenen har också varit ute på en resa, tappats bort och kommit tillbaka till Uppsala igen. Var har stenen varit?

Svar

Vill du veta mer?

Nedan är några runstenstips!

Från Upplandsmuseet:

Utställningen ***Tyde den som kan***

Runstensvandringar via hemsidan eller QR-kod:

Från Riksantikvarieämbetet:

Runstensappen ***Runor***.

<https://app.raa.se/open/runor/search>

Sök via signum. OBS! Skriv in mellanslag mellan U och siffrorna. Kartfunktionen har dock inte med stenarna vid museet och Gustavianum då de inte står på sin ursprungliga plats.

Hemsida för unga och skolor

<https://www.raa.se/kulturarv/runor-och-runstenar/runskolan/>

Rätta svar:
1. Björn
2. 6 rundjur
3. Öpir
4. Gullög och Gillög
5. Vigmund reste en sten efter sig själv

Upptäck Uppsalas runstenar

Familjespår
runt domkyrkan
och Gustavianum